

גלוי לפניו, אבל פדי לתת אזהרה לאדם, להצטרף לעשות כן.

בא וראה, שפתוב (בראשית יח) ארדה נא וראה הפצעתה הבאה אלי עשו פלה. וכי לא היה גלוי לפניו, שהוא צריך לדעת ולחקר? אלא אמר רבי ברכיה, מכאן אזהרה לבית דין שאין להם להסמך על דעתם, אלא יש להם לדעת ולחקר ולדרוש הענין יפה. זהו שפתוב (דברים יג) ודרשת וחקרת ושאלת היטב, ואין לך רשות להסמך על דעתך.

בעוד שהיו יושבים, ראו את רבי אבא שהיה בא. אמרו, מבעלי המשנה הגיע. קרבו אליו, ושאלו את השאלה הזו.

אמר, כך פסקו בעלי המשנה, שכל מה שעשה הקדוש ברוך הוא, עשה אותו במצותו על ידי אמצעי. אמר לארץ עשי כך, ועשתה כמו שהצטווה ולא שנתה ממנו. אמר למים עשו כך, ועשו המים את המעשה שלהם שהצטוו ולא שנו ממנו, וכך לרקיע כך כגון זה.

ובשהיה עושה שום אחד מהם מעשהו כמו שהצטווה, היה רואה אותו הקדוש ברוך הוא שעשה כאותו אופן שצוה אותו, והוא משבח את אותו המעשה. זהו שפתוב וירא אלהים כי טוב, כלומר, וירא באותו המעשה שעשאוהו כמו שצוה, והיה אומר כי טוב, כלומר כי טוב עשה כמו שצטווה, וזהו וירא אלהים כי טוב. אמר רבי יצחק, כלם אמרו יפה, והדבר הזה יפה מכלם.

אמר רבי ברכיה לרבי יצחק, אם כן, קשה דבר זה מפל מה שנאמר, שאם כך, היה לו לומר פסוק זה (בראשית א) וירא אלהים את כל אשר עשו והנה טוב מאד,

והכל גלוי לפניו, אבל פדי לתת אזהרה לאדם, להצטרף לעשות כן.

הא חזי, דכתיב (בראשית יח כא) ארדה נא וראה הפצעתה הבאה אלי עשו פלה. וכי לא היה גלוי לפניו, שהוא צריך לדעת ולחקר. אלא אמר רבי ברכיה, מכאן אזהרה לבית דין, שאין להם להסמך על דעתם, אלא יש להם לדעת ולחקר ולדרוש הענין יפה. הלא הוא דכתיב, (דברים יג טו) ודרשת וחקרת ושאלת היטב, ואין לך רשות להסמך על דעתך.

ער דהו יתבי, חמו לרבי אבא דהוה אתי. אמרי ממאריהון דמתניתין אתי. קריבו גביה, שאילו האי שאילתא.

אמר, כך פסקו מארי דמתניתין, דכל מה דעבד קודשא בריך הוא, עבד ליה בפיקודוי, על ידא דאמצעי. אמר לארעא עבידי כך, עבדת כמא דאתפקדת, ולא שנייא מיניה. אמר למיא עבידו כך, ועבדו מיא עבידתהון דאתפקדו, ולא שנו מיניה. וכן לרקיעא כך פי האי גוונא.

וכר הוה עביד שום חד מנהון עבידתיה כמא דאתפקד, הוה חזי ליה קודשא בריך הוא, דעבד כהווא גוונא דפקיד ליה, והוה משבח ליה ההוה עובדא. הלא הוא דכתיב, וירא אלהים כי טוב. כלומר וירא באותו המעשה, שעשאוהו כמו שצוה. והיה אומר כי טוב, כלומר, כי טוב עשה כמה שצטווה. וזהו וירא אלהים כי טוב. אמר רבי יצחק, בלהו שפיר אמרו, והאי מלה שפיר מכוילהון.

אמר רבי ברכיה לרבי יצחק, אם כן קשיא מילתא דא מפל מה דאיתמר, דאי הכי, הוה ליה למימר האי קרא, וירא אלהים את כל אשר עשו והנה טוב מאד. מאי את כל